

Тәуелсіздік жолындағы Қазақстан

Қайта құру кезеңі — 1985-1991 ж аралығын қамтыды. **Қайта құру** саясатын, сол кездегі КСРО басшысы — **Михайл Горбачев** кабылдады. Бұл кезеңде КСРО — *демократиялық* жолға бет бұра бастады. Мемлекетте көптеген бұрын сонды болмаған өзгерістер ене бастады.

1985ж КОКП Орталық комитетінің сәуір пленумында КСРО-ның әлеуметтік-экономикалық дамуын жеделдету бағыты қабылданды. Осы тұста – *Дінмұхаммед Конаев* қырық жылдан астам уақыт бойы *Қазақ КСР* өкіметінің және партия ұйымының басшылығында болды. 1986ж 16 желтоқсанда КОКП-ның 27 сьезі және 5 пленумы өтті. Осы пленумда Республика партия ұйымының басшысы етіп *Қонаевтің* орнына – *Геннадий Колбин* сайланды.

Осы оқиғаға байланысты Республикада жастардың бейбіт шерулері басталды. Кейін ол шеруді басу мақсатымен коммунистік әкімшіліктің ұйғаруымен — *Бұрқасын-86* жоспары құрылып, жастарға күш қолданады. Нәтижесінде — 8500 дей адам ұсталып, жазаға тартылды; 246 — студент Жоғарғы оқу орындарынан шығарылды және 12 ректор — басшылық қызметтен алынды, 99 адам — сотталып, 2 адам — өлім жазасына кесілді, оның біреуі жас демократ, жалынды ақын — *Қайрат Рысқұлбеков*.

КОКП басшылары Желтоқсан оқиғасына – *қазақ ұлтшылдығының көрінісі* деген баға берді. Бұл оқиғаларды тексеру комиссиясының төрағасы – *Мұхтар Шаханов* бейбіт шеруге қатысқан жастарды ақтауға барын салды.

1988 жылы Қазақстан Компартия Орталық Комитеті 1930-50жылдары жазықсыз жазаға ұшыраған қазақтың бес арысы — *Магжан Жұмабаев, Ахмет Байтурсынов, Міржақып Дулатов, Шәкәрім Құдайбердиев, Жүсіпбек Аймауытовты* ақтауға қаулы қабылдады.

1989ж маусымда Қазақстан Компартиясының Орталық Комитетінің бірінші хатшысы болып – *Нұрсұлтан Назарбаев* сайланды. Осы уақытта жаңадан сайланған депутаттардың 1 сьезі қоса өткізілді.

1989ж Республикада саяси толқулар орын алды. Маусым айында — **Жаңаөзенде** халық бұқарасы көтерілсе, шілдеде — **Қарағанды** шахтерлерінің ірі көтерілуі болды. Қарағанды шахтерлерінің көтерілісі — *Ресейдегі Кузбасс, Украинадағы Донбасс* кеншілері ереуілінің жалғасы ретінде көрініс тауып, **Семей полигонын** жабу мен Одақтық министрліктердің монополиясын жоюды талап етті. Бұл кеншілер ереуілін тыныштандыру мақсатымен Қазақстан басшысы — Нұрсұлтан Назарбаев ұшып келді.

1989ж 22 қыркүйек — Қазақ КСР *Тілдер туралы заңы* қабылданды. Заң бойынша орыс тілі ұлтаралық қатынас тілі болып танылса, қазақ тілі мемлекеттік тіл ретінде бекітілді. 1990-91 жыл аралығында республика бойынша қазақ тілінде тәлім беретін жаңа 155 мектеп және 482 балабақша ашылды.

1989ж – Кеңес Одағы Ауғанстанда 10 жыл бойы соғысқан әскерін алып кетуді аяқтады.

1989ж 28 ақпан – О.Сулейменов жетекшілік еткен *Невада-Семей* антиядролық қозғалысы құрылды. Ұйым бастамасымен құрылған 5-5 формуласы енгізіледі. Бұл формуланың мәні – Әлемдегі аса ірі полигондарды жабу болған. Нәтижесінде 1991ж 29 тамызында *Семей полигонын жабу* туралы құжатқа қол қойылды.

1990ж жазында – *Азат ұйымы* құрылады. Ол ұйымның мақсаты Қазақстанның егемендігін алу болған.

Қайта құру кезеңінде, Қазақ КСР-інде экономикалық саяси өмір жаңа сипат алады. Республика біртіндеп *нарықтық* экономикаға көше бастады. Нәтижесінде 80ж соңында экономикалық даму бағытын қайта құру үшін – *Қазақстан сыртқы* экономикалық банкі құрылды. Ал тұңғыш халықаралық банк қызметін Сауд Арабиясы бастады. Екі ел бірігіп 1990ж қарашасында «Әл-Баракабанк-Қазақстан» банкін құрды.

1990ж Қазақстан мен Қытай арасында Алматы-Үрімші әуе және Жаракент-Инин автобус жолы ашылды. Осыдан бастап, екі ел арасындағы сауда саттық күшейе түседі.

1991ж Қазақстанда ресми тіркелген, 24 елдің 35 кәсіпорны ашылды. Мысалы – Қазақстан Кореяның *Самсунг* корпорациясымен және АҚШ-тың *Шеврон* мунай компаниясымен байланыс орнатып, шетелдік инвестиция тартты. Үкімет шетелдік капиталды әкелу үшін, сырттан тартылған инвесторларды 5 жылға дейін пайда салығынан босатты.

1991ж Горбачевтің саясаты құлдырауға ұшырап, КСРО экономикалық саяси апатқа тап болды. Сол Себеппен КСРО-ны құрған одақтық Республикалар, өз тәуелсіздіктерін ала бастады.

Қазақстанның өз тәуелсіздігін алу жолындағы, және тәуелсіздік алғаннан кейінгі ең маңызды оқиғалар мен даталарға тоқтайық:

1990ж 24 сәуірде – Н.Назарбаев Жоғарғы Кеңесте – Қазақ КСР-інің тұңғыш президенті болып сайланды.

1990ж 25 қазан – Қазақстанның мемлекеттік егемендігі туралы декларация қабылданды. Республика күні жарияланды.

1991ж 1 желтоқсан – Алғашкы бүкілхалықтық президент сайлауы өтті. Бұл сайлауда Нұрсұлтан Назарбаев жеңіске жетті.

1991ж 10 желтоқсан – Қазақстан Республикасының атауы қабылданды.

1991ж 16 желтоқсан – ҚР тәуелсіздігін ресми түрде жариялады.

1991ж 21 желтоқсан – Алматы қаласында ТМД құрылды. Құрамына 11 республика кірді. ТМД-ның мақсаты, бұрынғы КСРО құрамында болып, тәуелсіздіктерін алған мемлекеттердің, бір бірімен достық байланыста болуы.

1992ж 2 наурыз – Қазақстан Біріккен Ұлттар Ұйымына мүше болды.

1992ж 7 мамыр – ҚР Қорғаныс министрлігі және ішкі әскері құрылды. Тұңғыш министрі – Сағадат Нұрмағамбетов.

1992ж маусым – Ту (авторы Ниязбеков) мен Елтаңба (Мәлібеков, Уалиханов) бекітілді.

1992ж қыркүйек және қазан – Дүние жүзі қазақтарының құрылтайы өтті. Осы уақытта шетелдегі қазақтардың саны чті том боор 200мың адамға жеткен. Құрылтайда – Құран кітабын қазақ тіліне аударған, Түркиядан келшен қәдірменді қария – Халифа Алтай сөз сөйлеген. Ал ел басшысы Н.Назарбаев шет елдердегі қазақтарды отанына қайтуға шақырды.

1993ж 28 қаңтар – Тәуелсіз Қазақстанның тұңғыш Конституциясы қабылданды. Ол 4 бөлім, 21 тараудан тұрған.

1993ж 15 қараша – Ұлттық Валюта қабылданады.

1993ж соңына қарай үш саяси партия ресми тіркелген. Олар – Социалисттік партия, Қазақстан Республикасының партиясы және Қазақстан Халық Конгресі.

1995ж 26 сәуір – Референдумда Назарбаевтің Президенттік қызметін 2000ж ға дейін созды.

1995ж 30 тамыз — Қазақстан Республикасының жаңа Конституциясы қабылданды. Ол 98 бап, 9 бөлімнен тұрды. Бұл Конституция бойынша Қазақстан Республикасының басқару формасы — Президенттік, ал парламент — Сенат пен Мәжілістен тұрды. Ал мемлекетіміз — Біртұтас Демократиялық Зайырлы ел болып бекітілді.

1997ж – **Қазақстан-2030** жолдауы жарияланды. Ол 7 бағыттан тұрды.

1997ж – еліміздің орталығы – Aқмола қаласына көшірілді. Кейін атауы – Acmana болып өзгертілді.

1998ж шілде — Шанхай Ынтымақтастық Ұйымының басшылары — Алматы қаласында бас қосты. Қазақстан мен Қытай арасындағы 1000 шаршы шақырым болған даулы жердің мәселесі шешілді. Яғни 57% Қазақстанға, ал 43% Қытайға өтті.

1998ж – Конституцияға өзгерістер енді. Президент өкілдігі 5 жылдан 7 жылға ұзартылды.

 $2003 {\it ж}$ – Астана қаласында әлемдік және дәстүрлі дін басшыларының І съезі өтті.

2006ж – Астана қаласында әлемдік және дәстүрлі дін басшыларының ІІ съезі өтті.

2006ж 6 қаңтар – жаңа әнұран қабылданды.

2010ж - Астанада Еуропа Қауыпсіздің Ынтымақтастық Ұуйымының саммиті өтті.

2011ж – Қазақстанда қысқы Азия ойындары өтті.

2012ж 14 желтоқсан – Қазақстан-2050 бағдарламасы қабылданды.

2019ж 20 наурыз – Қазақстанның президенті болып – Касым-Жомарт Тоқаев сайланады.

Сұрақ – жауап

(Қазақстан түбегейлі бетбұрыстар кезінде)

- 1. Қазақстандағы қайта құру кезеңінің хронологиясы: 1985-1991жж
- 2. Қайта құру кезеңінің оқиғалары: Н.Назарбаевтың Қазақстан КП Орталық Комитетінің бірінші хатшысы болып сайлануы, Жаңаөзендегі оқиғалар
- 3. КСРО-ның әлеуметтік-экономикалық дамуын жеделдету бағыты қабылданды: 1985 жылдың сәуірінде
- **4.** КСРО-ның әлеуметтік -экономикалық дамуын жеделдету бағытын қабылдады: **КОКП Орталық Комитетінің сәуір** пленумында
- 5. 1985 ж. сәуір Пленумында КОКП ОК -нің қаралған мәселесі: Жеделдету бағыты қабылданды
- 6. 1986 жылы 16 желтоқсанда болған оқиға: Қазақстан КП Орталық Комитетінің пленумы
- 7. 1986 жылдың ақпан айында өткен съезі: КОКП ХХVІІ съезі
- 8. КСРО-да қайта құру мен қоғамды демократияландыру үрдісіндегі қадам жасалды: 1987 жылы
- 9. Кеңес одағында қайта құру бағытын ұсынды: М.С.Горбачев
- 10. Қырық жылдан астам Қазақстан өкіметінің, республика партия ұйымының басшылығында болған: Д.Конаев
- 11. Д.Қонаевтың 1936 жылы білім алған оқу орны: Мәскеудегі Түсті металдар және алтын институты
- 12. 1952 жылы сәуірде Қазақстан ҒА-ның президенті болды: Д.Қонаев
- 13. Д.Қонаевтың 1962-1964 жылдары атқарған қызметі: Қазақ КСР Министрлер Кеңесінің төрағасы
- **14. Мәтінде көрсетілген үзінді Д. Қонаевтың қай еңбегінен алынған?** « Бұл жолы мен Бас хатшыға жеке мәселеммен бардым. Амандасқаннан соң, әңгімені созбастан, мен оның үстелінің үстіне өз өтінішімді қойдым. Горбачев, менің ойымша мұндай әңгімеге дайындалған тәрізді ...» **«Өтті дәурен осылай»**
- 15. Қазақстан КОКП-нің V плнумы болды: 1986 ж. 16 желтоқсан.
- **16.** 1986 жылы желтоқсанның 16 күні Қазақстан КП Орталық Комитетінің пленумы Республика партия ұйымының басшысы етіп сайлады: **Г.Колбинді**
- 17. Алматыдағы Желтоқсан оқиғасы кезінде дені студент және жұмысшы жастар жиналған алаңның қазіргі атауы: Республика алаңы
- **18.** Қазақ КСР Жоғары Кеңесі Төралқасының Алматыдағы 1986 жылғы желтоқсанда болған оқиғаларды тексеру комиссиясының төрағасы: **М.Шаханов**
- Желтоқсан оқиғасына дұрыс баға беруге, бейбіт шеруге қатысқан жастарды ақтауға күшін салған қоғам қайраткері:
  М.Шаханов
- **20.** КОКП басшылары Алматы қаласындағы 1986 жылғы желтоқсан оқиғасына берген бағасы: «**қазақ ұлтшылдығының** көрінісі»
- 21. «Қазақ ұлтшылдығының көрінісі» деп айып тағылған оқиға өткен қала: Алматы
- 22. Желтоқсан оқиғасының сипаты: бейбіт шеру

- 23. Желтоқсан оқиғаларына қатысқаны үшін ұсталып, жаза тартқан адамдардың саны 8500-ге жуық, жоғары оқу орнынан Ucintum Group шығарылды: 246 студент, сотталған адам саны: 99 адам, өлім жазасына кесілгендер саны: 2 адам
- 24. Желтоқсан оқиғаларына байланысты қызметінен алынған Жоғары оқу орындары басшыларының саны: 12 ректор
- 25. Желтоқсан оқиғаларына қатысушыларға қарсы коммунистік әкімшіліктің ұйғаруымен жасалған құпия жедел жоспар: «Бұрқасын-86»
- 26. Желтоқсан оқиғаларына қатысқан жастарға тағылған айдар: «Ұлтшылдық»
- 27. Жасақшы Савицкийді өлтірді» деп айып тағылған, жас демократ, жалынды ақын: Қ.Рысқұлбеков
- 28. Желтоқсан оқиғасына қатысқаны үшін өлім жазасына кесілген жігерлі жас, жалынды ақын: Қ.Рысқұлбеков
- **29.** 1988 жылы 1930-1950 жылдары жазықсыз жазаға ұшыраған қазақ зиялыларын ақтау туралы қаулы қабылдаған: **Қазақстан Компартиясы Орталық Комитеті**
- 30. Демократиялық үдеріс нәтижесінде есімдері ақталды: 1988 жылы
- **31.** XX ғ. 80 жылдары ақталған Алаш зиялылары: **А.Байтұрсынов, М.Жұмабаев, М.Дулатов, Ш.Құдайбердиев,** Ж.Аймауытов
- 32. 1988 жылы Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің қаулысымен ақталған көрнекті ақын, философ: Ш.Құдайбердиев жазушы әрі ғалым: Ж.Аймауытов, атақты ақын, белгілі саясатшы, педагог: М.Жұмабаев, жазушы, педагог: М.Дулатұлы, тіл, әдебиет, ғылым, журналистика салаларында мол мұра қалдырған: А.Байтұрсынов
- 33. 1989 жылдың маусымында Қазақстан КП Орталық Комитетінің бірінші хатшысы болып сайланды: Н. Назарбаев
- **34.** 1989 жылдың маусымында болған оқиға: Қазақстан КП Орталық Комитетінің бірінші хатшысы болып: **Н.Назарбаев** сайданды
- 35. Жаңадан сайланған КСРО халық депутаттарының сьезі өтті: 1989 жылы маусымда
- **36.** КСРО-да саясаттағы, экономикадағы және қоғамдық өмірдегі дағдарысқа ұшырау себептеріне талдау жасалынды: **1989** жылғы **I** сьезле
- 37. 1989 жылы мамыр-маусым айларында өткен КСРО халық депутаттарының 1 съезінде қарастырылды: экономикадағы және қоғамдық өмірдің әлеуметтік рухани салаларындағғы қалыптасқан жағдайлар, кеңес қоғамына төнген дағдарыстың себептері, барлық дәрежедегі партия және мемлекеттік органдар қызметтерінің арасын ажырату мәселесі
- 38. 1989 жылы әлеуметтік мәселеге байланысты халық наразылығы орын алған өңірлер: Маңғыстау облысы, Қарағанды облысы
- 39. 1989 жылдың маусымында халық бұқарасының ірі бас көтеруі өткен қала: Жаңаөзен
- 40. Маңғыстау облысының Жаңаөзен қаласында халық бұқарасының ірі бас көтеруі болған мерзім: 1989 ж. маусым
- **41.** XX ғасырдың 80 жылдарының соңында экономикалық және саяси талаптар қойған ереуіл: **Қарағанды шахтерлерінің ереу**ілі
- **42.** 1989 жылы шілдеде Ресейдегі Кузбасс, Украинадағы Донбасс кеншілері ереуілінің жалғасы болған: **Қарағанды кеншілер** ереуілі
- 43. Қарағанды шахтерлерінің ереуілі болды: 1989 жылы шілде
- 44. 1989 ж. шілде айындағы Қарағанды шахтерлерінің саяси талаптары: Семей полигонын жабу
- **45.** 1989 ж. шілде айындағы Қарағанды шахтерлерінің ереуілінде қойылған саяси талап: **Одақтық министрліктердің монополиясын жою**
- **46.** 1989 жылдың шілдесінде Қарағандыдағы кеншілер ереуілін тыныштандыру үшін шұғыл ұшып келген Қазақстанның басшысы: **H.Haзарбаев**
- 47. «Қазақ КСР-індегі Тілдер туралы Қазақ КСР-нің Заңы» қабылданды: 1989 жылдың қыркүйегінде
- 48. 1989 жылы 22 қыркүйекте қабылданған заң: Қазақ КСР-індегі Тілдер туралы заңы
- 49. Қазақ КСР-дегі Тілдер туралы» заңы бойынша ұлтаралық қатынас тіл: Орыс
- **50.** 1990 жылдың маусымынан 1991 жылдың маусымына дейін бір жылдың ішінде ашылған республика бойынша қазақ тілінде тәлім беретін мектептің саны: **155**, қазақ тілінде тәлім беретін балабақшаның саны: **482**
- **51.** Республика бойынша қазақтілінде білім беретін 155 мектептің ашылған мерзімі: **1990ж. маусымынан 1991 ж. маусымына** лейін
- **52.** Алғаш рет балама кандидаттардың дауысқа түсу құбылысы көрініс берген, Қазақстанның Жоғары және жергілікті кеңестеріне сайлау өтті: **1989 жылдың күзінде**
- **53.** 1989 ж. күзінде өткен Қазақстан Жоғарғы және жергілікті кеңес сайлауының ерекшелігі: **Балама кандидаттар дауысқа** түсті
- **54.** XX 90-жылдары Қазақстанда саяси қозғалыстар қызметін тәртіпке келтіру мақсатымен қабылданған заң: **«Қазақ КСР-** індегі қоғамдық бірлестіктер туралы»
- **55.** 1991жылдың маусымында қабылданған заң: «Қазақ КСР-індегі қоғамдық бірлестіктер туралы»
- 56. Кеңес Одағы Ауғанстандағы әскерін алып кетуді аяқтады: 1989 жылы
- **57.** Прагада Варшава шарты ұйымының жұмысы тоқтатылды: **1991 жылы**
- 58. 1980 жылдардың соңында құрылған антиядролық, экологиялық қозғалыс: «Невада-Семей»
- **59.** «Невада-Семей» антиядролық, экологиялық қозғалыс құрылған мерзім: **1989 жылдың 28 ақпан**

- **60.** «Невада-Семей» антиядролық, экологиялык қозғалысының жетекшісі: **О.Сүлейменов**
- 61. «Невада-Семей» саяси ұйым бастамасымен құрылған «5-5» формуласының мәні: Әлемдегі аса ірі полигондарды жабу
- 62. 1990 жылдың жазында құрылған азаматтық қозғалыс: «Азат»
- 63. Қазақстанның егеменді ел болуын мақсат етіп қойған қозғалыс: «Азат»
- 64. «Азат» азаматтық қозғалысын ұйымдастырушылардың көкейкесті арманы: Қазақстанның егеменді ел болуы
- 65. 1990 жылдары Қазақстандық немістердің құрған қаражаты мол мүше саны көп ұйым: Видергсбург
- 66. 1990 жылдың соңына таман Қазақстандағы саясаттанған қоғамдық бірлестіктердің саны: Жүзден астам
- 67. 1988 жылы республикадан сыртқа шығарылған өнімнің бағасы: 6,7 млрд.сом
- 68. 1988 жылы Қазақстанға сырттан әкелінген өнімнің бағасы: 13,8 млрд. сом
- 69. 1990 жылдары Қазақстанның сыртқа шығарған өнімінің негізі: Шикізат және жартылай дайын өнім
- **70.** 1980 жылдардың соңына қарай Қазақстанның сыртқа шығарған өніміндегі шикізаттар мен жартылай дайын өнімдердің үлесі: **97** %
- **71.** 1980 жылдардың аяғы мен 1990 жылдардың басында Қазақстан экономикасындағы өзгерістер: **Нарықтық қатынастар** мен меншіктің көптүрлігінде негіздеп қайта құру
- 72. 1980 жылдардың соңына қарай экономикалық даму бағытын нарықтық қатынастарға негіздеп қайта құру үшін Қазақстан үкіметі қабылдаған заң: «Казақ КСР-індегі еркін экономикалық аймақ туралы», «Казақ КСР-індегі шетел инвестициялар туралы»
- 73. Нарыққа көшу саясатының бұрмалануынан пайда болды : алыпсатарлық, делдалдық, пара алушылық
- 74. ХХ ғ. 90 ж.басында халықтың тұрмыс жағдайының нашарлауына алып келген жағдай: азық-түлік бағасының күрт өсүі
- 75. Тұрмыс жағдайдың одан әрі нашарлауы тудырды: тұрғындардың жаппай наразылығын
- 76. Жалақысын көбейтуді талап етіп, ереуіл өткізді: Мұғалімдер, зейнеткерлер, дәрігерлер
- **77.** 1980 жылдардың соңына қарай экономикалық даму бағытын нарықтық қатынастарға негіздеп қайта құру үшін Қазақстанда құрылған банк: **Сыртқы экономикалық банк**
- 78. Қазақстанда тұңғыш халықаралық банк қызметін бастаған ел: Сауд Арабиясы
- 79. ХХ ғ. 90 жылдары Қазақстандағы тұңғыш халықаралық банкті ашуға қатысқан ел: Сауд Арабиясы
- 80. Қазақстанның Сауд Арабиясымен біріккен «әл-Баракабанк-Қазақстан» банкі құрылды: 1990 жылдың
- 81. қарашасында
- 82. 1990 жылдың қарашасында құрылған Қазақстанның Сауд Арабиясымен біріккен банкі: әл-Баракабанк-Қазақстан
- 83. 1990 жылы қарашада құрылған тұңғыш «әл Барака Банк Қазақстан» банкін құруға қатысқан ел: Сауд Арабиясы
- 84. 1990 жылы Қазақстан мен Қытай арасындағы ашылған әуе қатынасы: Алматы-Ұрімші
- 85. 1990 жылы Қазақстан мен Қытай арасындағы ашылған автобус қатынасы: Жаркент-Инин
- 86. Одақтық бағыныстағы мемлекеттік кәсіпорындардың Қазақ КСР-і үкіметі қарамағына өтуі: 1991жылы
- 87. 1991 жылдың бірінші жартысында Қазақстанда ресми тіркелген, шетелдермен біріккен кәсіпорындардың саны: 35
- 88. 1991 жылдың бірінші жартысында Қазақстанда ресми тіркелген, біріккен кәсіпорындар ашқан елдің саны: 24
- 89. 1990 жылы Қазақстан байланыс орнатқан Оңтүстік Корея республикасының корпорациясы: «Самсунг»
- **90.** XX ғасырдың 90 жылдарының басындағы Қазақстан үкіметінің экономикалық стратегиясының басты бағыты: **Нарықтық** жүйеге көшу
- 91. Нарықтық экономикаға тән белгі: кәсіпорындарды мемлекет иелігінен алу
- 92. Нарықтық экономикаға тән белгі: жекешелендіру
- **93.** Мемлекеттің өз құқығын және қызметін толықтай немесе ішінара жеке тұлғаларға, ұжымға, жергілікті қоғамдық атқарушы органдарға беруі: **«жекешелендіру»**
- 94. ХХғ.90 жылдары Қазақстан экономикасына көптеген инвестиция салған мемлекет: АҚШ
- 95. Қазақстан Республикасы нарығына бірінші болып кірген АҚШ-тың мұнай компаниясы: Шеврон
- 96. Қазақстан Республикасы Президенті мен кездескен Германия үкіметінің басшысы: Гельмут Коль
- **97.** 1990 жылдары Қазақстан шетелдер капиталын әкелу үшін сырттан тартылған инвесторды пайда салығынан босатты: **5** жылға дейін
- **98.** 1990 жылдары Қазақстан шетелдер капиталын әкелу үшін сырттан тартылған инвесторды 5 жылға дейін босатты: **Пайда салығынан**
- 99. 1991 жылы Қазақстандағы шығынмен шыққан кәсіпорындардың үлес салмағы: 11 %
- 100. Қазақ КСР-інің алтын қоры мен алмаз қорын құру: 1991 жыл

(Тәуелсіз Қазақстан)

1988-1991 жылдар аралығы

- 1. Балтық бойындағы ұлттық-демократиялық қозғалыстар тарапынан жаңа одақтық шарт жасау туралы мәселе қойыла бастады: 1988 жылдан бастап
- **2.** 1988 жылдан бастап КСРО-да жаңа одақтық шарт жасау туралы мәселе қоя бастады: **Балтық бойындағы ұлттық** демократиялық қозғалыстары

- 3. Жаңа одақтық келісім шарт жасау туралы мәселе көтерді: Балтық жағалауы республикалары
- **4.** КСРО халық депутаттарының I съезінде саясаттағы, экономикадағы, және қоғамдық өмірдің әлеуметтік-рухани салаларындағы жағдайларға өткір, сыни және табанды талдау жасалды: **1989 жылы мамыр-маусым**
- 5. 1990 жылғы 15 наурызда Кеңес Одағының алғашқы президенті болып сайланды: М.С.Горбачев
- 6. 1990 жылы кеңестік жүйеге ауыр соққы болып тиген оқиға: Ресей Федерациясының өз тәуелсіздігін жариялауы
- 7. Жоғары Кеңестің ұйғаруымен Қазақ КСР-і Президентінің қызметі тағайындалды: 1990 жылы сәуірде
- 8. 1990 жылы 24 сәуірде XII шақырылған Жоғары Кеңестің I сессиясында Қазақ КСР-інің Президенті болып сайланған: **Н.Назарбаев**
- 9. 1990 жылы сәуірде енгізілген билік лауазымы: Қазақ КСР-інің Президенті
- 10. Н.Ә.Назарбаев 1990 жылы сәуірде Қазақ КСР-нің Президенті болып сайланды: Жоғарғы Кеңесте
- 11. 1990 жылдағы республика өміріндегі аса маңызды саяси оқиға: «Қазақ КСР-нің Мемлекеттік егемендігі туралы», Декларация» қабылданды
- 12. Қазақ КСР-інің мемлекеттік егемендігі туралы Декларация жарияланды: 1990 жылы 25 қазанда
- 13. 1990 жылы 25 қазанда «Қазақ КСР-нің Мемлекеттік егемендігі туралы» Декларация қабылдауы: Республика егемендігін заң жүзінде бекітудің бастамасы болды
- 14. 1990 жылдың соңына қарай КОКП қатарындағы Қазақстандағы коммунистердің саны: 800 мыңдай
- **15.** 1990 жылдары демографиялық даму үдерісіне әсер еткен жағдайлардың бірі: **жергілікті халық өкілдерінің тарихи отанына оралуы**

1991-1990 жылдар аралығы

- 16. 1991 жылы болған оқиғалар: КСРО-тарату, Тамыз төңкерісі, Тәуелсіздіктің жариялануы
- 17. 1991 жылы желтоқсан айында болған оқиғаларды ретімен орналастыр: 1) Қазақ КСР-і Қазақстан Республикасы болып атала бастады, 2) Ашхабадтағы кездесуі Орта Азия республикалары мен Қазақстан басшылары кездесті, 3) Минскідегі славян басшыларының кездесуі 4) Қазақстан Республикасы тұңғыш президентін сайлау: 4,1,3,2
- 18. Тоқтар Әубәкіров ғарышқа ұшқан мерзім: 1991 ж. Қазан
- 19. 1991 жылы КСРО-да тамыз айында болған тарихи оқиға: ТЖМК-ның мемлекеттік төңкеріс ұйымдастыруы
- **20.** Тамыз бүлігі: **1991 жылы 19 тамыз**
- 21. 1991 ж. Ресейдегі «Тамыз төңкерісі» кезіндегі Қазақстан басшылығының позициясы: ТЖМК-тің әрекетін айыптады (ТЖМК-Тотенше жағдайлар жөніндегі мемлекеттік комитет)
- 22. 1991 жылы «тамыз бүлігін» ұйымдастырушылардың алдарына қойған мақсаты: КСРО-ны қайта қалпына келтіру, Жаңа одақтық шарттың жасалуына кедергі жасау
- **23.** ТЖМК басшыларының әкімшілік жүйені қайта жандандырып, республикаларды егемендіктен айыруға деген әрекеті әкеліп соқты: **КСРО -ның күйреуіне**
- 24. 1991 жылы өз әскерін құратынын мәлімдеген ел: Украина, Әзірбайжан
- 25. 1991 жылғы тамыз бүлігінің нәтижесі: Одақтық шарт жасалмады
- 26. Н.Назарбаев КОКП Орталық Комитеті Саяси Бюросы құрамынан шығатыны жөнінде мәлімдеді: 1991 жылы тамызда
- 27. 1991 жылы (23 тамызда) Н.Назарбаев мелімдеме жасады: КОКП ОК Саяси Бюросының құрамынан шығатынын
- 28. Н.Назарбаев «Семей ядролық сынақ полигонын жабу туралы» Жарлыққа қол қойды: 1991 жылы 29 тамыз
- **29.** 1991 жылы 7 қыркүйекте Қазақстан Компартиясының кезектен тыс және төтенше съезі қабылдады: **Қазақстан** Компартиясын тарату және жаңа партия құру туралы шешім
- **30.** 1991 жылы 7 қыркүйекте Қазақстанда құрылған партия атауы: «Социалистік партия»
- 31. Қазақстан Компартиясы таратылғаннан кейін, оның орнына құрылған жаңа ұйымның атауы: «Социалистік партия»
- 32. 1991 жылы 5 қазанда құрылған партия: Қазақстан Халық Конгресі
- 33. 1991 жылы қазанда Қазақстан Лениншіл Жастар Одағы атауын өзгерту туралы шешімі: Қазақстан жастар одағы
- 34. 1991 жылдың желтоқсанындағы ірі саяси оқиғалардың ең бастысы:КСРО-ның ыдырауы
- **35.** КСРО өмір сүрген жылдар: **1922-1991 жж.**
- 36. 1991 жылы желтоқсанның 8-күні үш славян мемлекеттерінің басшылары бас қосқан қала: Минск
- **37.** 1991 жылы желтоқсанның 8-күні үш славян мемлекеттерінің басшылары өзара келісіп, күшін жойғанын жариялаған шарт: **Беларусь, Ресей, Украйна Одағы туралы**
- **38.** 1991 жыл 8 желтоқсан- Минскідегі славян басшыларының кездесуінде: **Тәуелсіз Мемлекеттер одағын құру туралы** шешім қабылданды
- 39. 1991 жылы Минскіде славян республикалары басшыларының кездесуі болған мерзім: 8 желтоқсан
- 40. Қазақстан Республикасы атауы қабылданды: 1991 жылы 10 желтоқсанда
- 41. 1991 жылы 10 желтоқсанда қабылданған зан: Қазақстан Республикасы атауын өзгерту
- 42. 1991 жылы желтоқсанның 13-күні Орта Азия республикалары мен Қазақстанның басшылары бас косқан қала: Ашхабад
- 43. 1991 жыл 13 желтоқсан Орта Азия республикалары мен Қазақстан басшыларының Ашхабадтағы кездесуі болды
- **44.** 1991 жылы Қазақстанда өрекпіген саяси ахуалдың қалыптасуына жол берген дисседент жазушы А.Солженицынның мақаласы: **«Біз Ресейді қалай көркейтеміз»**

- 45. Н.Назарбаевтың мектеп бітіргеннен кейінгі жұмыс орны: Қарағанды металлургия комбинаты
- 46. Н.Ә.Назарбаев 1960 жылы еңбек жолын жұмысшы болып бастаған қала: Теміртау
- 47. 1973-1977 жж.Н.Ә.Назарбаевтың атқарған қызметі: Қарағанды металлургия комбинатында партком хатшысы
- 48. Н.Назарбаевтың 1984-1990 жылдары аралығында атқарған қызметі: Қазақ КСР Министрлер Кеңесінің төрағасы
- 49. Н.Назарбаев 1984 жылдан бастап басқарды: Республика үкіметін
- 50. Н.Назарбаевтың 1990 жылдың сәуірінен бастап атқарған қызметі: Қазак КСР-нің Президенті
- 51. Алғашқы бүкілхалықтық Президент сайлауы: 1991ж 1 желтоқсанда болды
- 52. Қазақ КСР-і Жоғарғы Кеңесі тұңғыш президентті сайлауды өткізу туралы қаулы қабылдады: 1991 жыл 16 казан
- 53. 1991 жыл 16 қазанда Қазақ КСР-і Жоғарғы Кеңесі шешімі: президенттікке кандидаттар тіркеу
- 54. Алматыдағы Республика сарайында Президенттің өз кызметіне кірісу салтанаты өтті: 1991 жыл 10 желтоқсан
- 55. 1991 ж. желтоқсанда болған оқиғалар: Қазақ КСР-і Қазақстан Республикасы деп аталды, Президент ант қабылдады, Президент сайлауы
- **56.** 1991 жылы желтоқсанындағы ірі саяси оқиғалардың ең бастысы: **Қазақстан Республикасының мемлекеттік** тәуелсіздігінің жариялануы
- 57. 1991 жылы 10 желтоқсанда болған оқиға: Қазақ Кеңестік Социалистік Республикасы Қазақстан Республикасы деп аталды
- 58. 1991 жыл 16 желтоксан- Қазакстан Республикасының мемлекеттік тәуелсіздігі жарияланды
- 59. 16 желтоксан Тәуелсіздік күні
- 60. 1991 жылдың аяғына дейінгі екі аптаның ішінде Қазақстанның тәуелсіздігін таныған мемлекеттер саны: 18
- 61. Қазақстанның тәуелсіздігін таныған алғашқы мемлекеттердің бірі: Туркия
- 62. Қазақстанның тәуелсіздік алғаннан кейінгі кезең оқиғалары: Баға босатылуы, ШЫҰ-ға мүше болу
- 63. Қазақстанның тәуелсіздік алғаннан кейінгі кезең окиғасы: Экономикадағы жекешелендіру
- **64.** Меншік түрлеріне қатысты мәселені дұрыс шешу үшін 1991 ж. Қазақстан: Жекешелендіру бағдарламасын жүзеге асыра бастады
- 65. 1991 жыл 21 желтоқсан- Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығын құру үрдісі аяқталды
- 66. Тәуелсіз Мемлекеттер Достастық ұйымы құрылды: 1991 жылы 21 желтоқсанда Алматыда
- **67.** 1991 жылы желтоқсандағы Алматы кездесуінде бұрынғы Кеңес Одағын ойға түсірмес үшін жаңа шартта «одақ» деген сөз алмастырылды: «Достастық» сөзімен
- 68. ТМД-ға мүше болмаған ел(-дер): Эстония, Латвия, Литва, Грузия
- 69. ТМД -ны құру жөніндегі құжатқа қол қоймаған ел: Грузия
- 70. ТМД -ны құру жөніндегі құжатқа қол қойған елдер: 1.Армения, 2.Әзірбайжан, 3.Беларусь, 4.Қазақстан, 5.Қырғызстан, 6.Молдова, 7.Өзбекстан, 8.Ресей, 9.Тәжікстан, 10.Түркіменстан, 11. Украина
- **71.** 1991 жылы желтоқсандағы Алматы кездесуінде басшылары ядролық қаруға байланысты біріккен шаралар туралы келісімге қол қойған мемлекеттер: **Қазақстан, Ресей, Украина, Беларусь**
- 72. 1991 жылы желтоқсанда Алматы кездесуінде қол жеткізген маңызды мәселелердің бірі: Ядролық қаруға байланысты
- 73. 1991 ж. Алматы кездесуінің нәтижесі: ТМД- ны құру, Ядролық қарусыздандыру, Ұжымдық қауіпсіздік
- **74.** Қазақ халқының Қазақстан тәуелсіздік алғанға дейін екі жарым ғасырдан астам уақыт бойы патша отаршылдары мен большевисттік шовинистік аппаратқа қарсы болған көтерілістерінің саны: **400-ге жуық**
- 75. Қазақстан тәуелсіздігін алғаннан соң көше бастаған экономикалық басқару жүйесінің түрі: нарықтық экономика
- 76. 1991 жылғы тарихи оқиға: Одақтық бағыныстағы мемлекеттік кәсіпорындардың Қазақ КСР үкіметі қарамағына өтуі
- 77. Қазақ КСР-інің алтын және алмаз қорының қалыптастырылған жылы: 1991 жылы

1992-1993 жылдар аралығы

- 78. 1992 жылы болған оқиғаларды атаңыз: Қазақстанның мемлекеттік рәміздері бекітілді, Қазақстан ЕҚЫҰ мүшелігіне қабылданды,Дүние жүзі қазақтарының тұңғыш құрылтайы өтті
- 79. 1992 жылы болған оқиғалар: Мемлекеттік Ту мен Елтаңба қабылданды, Қазақстан Республикасының Әнұраны қабылданды, Қарулы күштер құрылды
- 80. Қазақстан халықаралық ұйымдарға мүше бола бастады: 1992 жылдан.
- 81. 1992 жыл 2 наурыз- Қазақстан Біріккен Ұлттар Ұйымына мүше болып қабылданды
- 82. 1992 жылы наурызда Қазақстан мүше болып қабылданған ең мәртебелі ұйым: БҰҰ
- 83. Мәскеуде Ресеймен достық, ынтымақтастық және өзара көмек туралы шартқа қол қойды: 1992 жылы 25 мамыр
- **84.** Қазақстан Республикасының Конституциялық соты, ҚР-ң ішкі әскерлері, ҚР-ң ұлттық қауіпсіздік комитеті туралы заңдары қабылданды: **1992 жылы**
- 85. Қазақстан Республикасы ішкі істер әскері құрылған жыл: 1992 ж.
- **86.** Президент жарлығымен Қорғаныс Комитеті Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігі болып құрылды: **1992** жылы **7** мамырда
- 87. Тәуелсіз Қазақстанның тұңғыш Қорғаныс Министрі: С.Нұрмағамбетов

- 88. Қазақстан Республикасының мемлекеттік нышандары бекітілді: 1992 ж
- 89. Тәуелсіз Қазақстанның Елтаңбасы мен Туының жаңа үлгілері қабылданды: 1992 жылдың 4маусымында
- 90. 1992 жылы маусымда бекітілді: Ту мен Елтаңба
- 91. Түрксөйдың негізі қаланды: 1992 жылы Стамбул қаласында
- 92. Қазақстан Республикасы беделді халықаралық ұйымдармен (БҮҰ, ЮНЕСКО, ЕҚЫҰ) байланысын нығайтты: 1992 ж.
- 93. 1992 жылы мүшелікке өтті: ЕҚЫҰ.
- 94. 1992 жылы шілдеде Н.Ә.Назарбаев қорытынды актісіне қол қойылған халықаралық ұйым: «**Еуропа қауіпсіздік және** ынтымақтастық ұйымы»
- 95. Тәуелсіз Қазақстанның Әнұранының жаңа мәтіні қабылданды: 1992 жылдың желтоқсанында
- 96. Қазақстан Республикасы Елтаңбасының авторлары: Ж.Мәлібеков, Ш.Уәлиханов.
- 97. Қазақстан Республикасы Туының авторы: Ш.Ниязбеков
- **98.** «Қазақтар: кеше, бүгін және ертең» конференциясымен басталған маңызды жиын: Д**үниежүзі қазақтарының құрылтайы**
- 99. 1992 жылы күзде елімізде өткен елеулі оқиға: Дүниежүзі қазақтарының құрылтайы болды.
- 100. Дүние жүзі қазақтарының тұңғыш құрылтайы өтті: 1992 жылдың қыркүйек, қазан айларында Алматыда
- 101. Дүние жүзі қазақтарының тұңғыш құрылтайында сөз сөйлеген Түркиядан келген қадірменді қария, «Алаш» сыйлығының иегері: Халифа Алтай
- **102.** Қазақтардың дүниежүзілік құрылтайында «Дүниенің қай түкпірінде жүрсек те, қандай жағдайда болсақ та, Ана-Отанды көксеп, қара шаңырақты аңсап, соның тілеуін тілеп жүрдік...» деп тебіреніспен сөйлеген қайраткер: **Х.Алтай**
- **103.** 1992 жылы 30 қыркүйекте дүние жүзі қазақтарының құрылтайының ресми ашылуында Қазақстан Республикасының Президенті Н.Назарбаевтың жасаған баяндамасы: **«Құшағымыз бауырларға ашық»**
- 104. 1992 жылы шетелдерде тұрып жатқан қазақ диаспорасының саны: 3 млн. 200 мың
- 105. Қазақстан Республикасында бағаны еркіне жіберу туралы жарлықтың шыққан уақыты: 1992ж
- 106. 1992 жылы 6 қаңтарда Қазақстан Республикасы Президентінің жарлығы: бағаны еркіне жіберу
- 107. 1992 жылы нарықтық жүйеге көшуге байланысты туындаған қиыншылықтар: Шаруашылықтың құлдырауы, Бағаны босату
- 108. 1992 жылдың басында бағаны босатуға әсер еткен ел: Ресей
- 109. 1992 жылы құлдырау басталған кездегі электр қуатын өндіру кеміді: 3,9% ға
- 110. 1992 жылы құлдырау басталған кездегі шойын қорыту кеміді: 5,8%-ға
- 111. Бағаны босатуға байланысты қиын жағдайға тап болған әлеуметтік топ: көп балалы отбасы, зейнеткерлер
- 112. Бағаны босату сөзінің мағынасы: заттың өзіндік құнын белгілеу
- **113.** КСРО-ға кіретін елдердің тәуелсіздік алғаннан кейін өзара міндетті қарыздарын өтей алмауынан пайда болды: **көлеңкелі экономика**
- **114.** Тәуелсіздіктің алғашқы жылдарында өзара экономикалық байланыс жасап тұрған елдер өзара міндетті төлемдерін өтей алмағаны аталды: **төлем дағдарысы деп**
- 115. Жеке кәсіпкерлікті қорғау, қолдау туралы заң қабылданды: 1992 жылы
- 116. Қазақстан ЕҚЫҮ мүшелігіне қабылданған мерзім: 1992 жылы

1993-1994 жылдар аралығы

- 117. 1993 жылы болған негізгі оқиғаларды атаңыз: Жоғарғы кеңес өзін өзі таратты, Ұлттық валюта теңге айналымға шықты, Қазақстанның тұңғыш Конституциясы қабылданды
- 118. Қазақстанда Конститутциялар қабылданған жылдар: 1978, 1993, 1995 жж
- 119. Тәуелсіз Қазақстан Республикасының Конститутциялары қабылданған жылдар: 1993-1995 жж
- 120. 1993 жылы Қазақстан: Ядролық қарусыз аймаққа айналғанын жариялады
- 121. 1993 жылы болған оқиғалар: Ұлттық валюта енгізілді, Алғашқы Конституцияның қабылдануы
- 122. 1993 жылы Республиканың саяси өміріндегі басты оқиға: Алғашқы Конституцияның қабылдануы
- 123. Тәуелсіз Қазақстанның Конституциясы қабылданды: 1993 жылдың 28 қаңтарда
- 124. Қазақстан Республикасының алғашқы Конституциясындағы бөлім саны: 4 бөлім, 21 тарау
- 125. 1993 жылдың 28 қаңтарында қабылданған Конституциядағы қазақ тілінің мәртебесі: Мемлекеттік тіл
- 126. 1993 жылдың 28 қаңтарында қабылданған Конституция бойынша республикадағы биліктің қайнар көзі: Халық
- 127. 1993 жылы 1993 жылдың ақпанынан бастап ҚР дипломатиялық қатынас орнатқан әлемдік ұйым: Еуропалық Одақ
- 128. 15 қарашада Қазақстан өзінің: Ұлттық валютасын енгізді
- 129. Ұлттық валютаны енгізу туралы Қазақстан Президентінің Жарлығы шықты: 1993 жылы 12 қараша
- **130.** ҚР Президентінің Жарлығынан үзінді оқып шығып, оның қай жылы шыққанын анықтаңыз.«... Теңгені ҚР-ның аумағында меншік нысандарын қарамастан барлық жеке заңды тұлғалар төлемдердің барлық түрінде, сондай-ақ ешқандай шектеусіз салымдар мен шоттарға қосу үшін банктер қабылдауға міндетті...»: **1993 ж.**
- 131. 1993 ж. Қазақстанда жергілікті кеңестер таратылуына байланысты: Қазақстан Жоғарғы Кеңесі өзін-өзі тарату жайлы мәселе көтерді, Парламент «Қазақстан Республикасының сайлаутуралы кодексін» қабылдады.

- 132. Қазақстанда жергілікті кеңестер өзін-өзі тарата бастады: 1993 жылдың күзінде
- 133. Қазақстан Республикасында 1993 жылы күзде қалыптасқан саяси ахуал: кеңестер өзін-өзі тарата бастады
- 134. 1993 жылдың 13 желтоқсанында Жоғарғы Кеңестің таратылғанын ресми түрде жариялаған: С. Әбділдин
- 135. Қазақстанда Жоғарғы Кеңес ресми түрде таратылды: 1993 жылдың 13 желтоқсанында
- 136. 1993 жылдың соңында республика көлемінде жаппай өзін өзі таратқан орган: кеңестер
- **137.** Жоғары Кенестің төрағасы С.Әбділдин 1993 жылы 13 желтоқсанда ресми түрде жариялады: **Жоғарғы кенестін** таратылғанын
- 138. Қазақстан Республикасы сайлау туралы кодексі қабылданды: 1993 жылы 9 желтоқсан
- 139. 1993 жылы 9 желтоқсанда қабылданған жарлық: Қазақстан Республикасы сайлау туралы кодексі
- 140. 1993 жылдың ақпанында Қазақстанның саяси көкжиегінде пайда болған қоғамдық бірлестік: Қазақстан халық бірлігі олағы
- 141. 1993 жылдың соңына қарай Қазақстанда ресми тіркелген саяси партиялардың саны: 3
- 142. 1993 жылдың соңына қарай Қазақстанда ресми тіркелген саяси партия: Социалистік партия, Қазақстан республикалық партиясы, Қазақстан Халық Конгресі
- 143. 1993 жылдың соңына қарай Қазақстандағы қоғамдық саяси бірлестіктердің саны: 300-ден астам
- 144. 1993 жылдың соңына қарай Қазақстандағы ұлттық-мәдени құрылымдардың саны: 11
- 145. 1993 ж. Соңында республикада беделді және танымал болған қоғамдық қозғалыстар: «Азат», «Невада-Семей»
- 146. 1993 жылдың соңына қарай Қазақстандағы қоғамдық қозғалыстардың ел арасындағы беделді әрі танымалы: «Невада-Семей»
- 147. 1993 жылдың соңына қарай Қазақстандағы қоғамдық қозғалыстардың ел арасындағы беделді әрі танымалы: «Азат»
- 148. Қазақстан Республикасының Президенті Н.Назарбаев Лиссабон хаттамасына қол қойды: 1993 жылы
- 149. Қ.Р.Президенті Н.Назарбаевтың бастамасымен «Болашақ» халықаралықстепендиясы белгіленді: 1993ж. 11 қараша
- **150.** «Болашақ» бағдарламасы бойынша алғаш рет 187 қазақстандық студент АҚШ, Ұлыбритания, Германия, Францияның жоғары оқу орындарына аттанды: **1994 жылы**
- 151. Қазақстан Республикасы сайлау туралы заңы қабылданған жыл: 1993 жылы желтоқсан
- 152. Қазақстанда жекешелендіру басталды: ХХ ғ.90 жылдардың басында
- 153. Жекешелендірудің бірінші кезеңі:1991 1992 жылдар
- 154. Қазақстанда жекешелендірудің бірінші кезеңі аяқталған жыл:1993 жылы

1994-1996 жылдар аралығы

- 155. Қазақстанда жекешелендірудің ІІ кезеңі басталды: 1994 жылдың көктемінде
- **156.** КСРО ыдырап кеткеннен кейін астыққа сұраныстың аздығынан Қазақстанда 1994 жылы егіс алқабы қысқарды: **6 млн. гектарға дейін**
- 157. Қазақстанның Европа бағдарындағы сыртқы саяси бағытын жандандыруға елеулі үлес қосты: Республика басшысының Германия үкіметінің басшысы Гельмут Кольмен, Франция президенті Жак Ширакпен келіссөздері
- 158. Қазақстан экономикасына көптеген инвестициялар алынды: АҚШ тан
- 159. 1994 жылы АҚШ-тың Қазақстанға берген экономикалық несие көмегі құрады: 311 млн доллар
- 160. Қазақстан шетелдерден инвестиция тарту жөнінен ТМД елдері ішінде алдыңғы орында болды: 1995-1998 жылдары
- 161. Қазақстанның әлемдік экономикада өзінің нақты орнын алуы үшін басты шарттар: Экономикалық кеңістікте халықаралық стандарттарды енгізуі және либералды экономикалық жүйені қалыптастыруы
- 162. 1994 жылы 7 наурызда белгіленді: Жоғарғы Кеңес сайлауын өткізу
- 163. 1995 жылы болған оқиғалар: Жаңа конституция қабылданды, Қазақстан халқы Ассамблеясы құрылды, Парламент жаңа сайлауы болды
- **164.** 1995 жылы өткізілген бүкілхалықтық референдум: Жаңа конституция қабылдау, Н.Назарбаевтың өкілеттік мерзімін ұзарту
- 165. 1995 жылдың 26 сәуіріндегі референдумға қатысушыларға қойылған сұрақ: «Сіз 1991 жылы бірінші желтоқсанда бүкіл халық сайлаған Президент Н.Назарбаевтың өкілеттік мерзімін 2000 жылдың бірінші желтоқсанына дейін ұзартуға келісесіз бе?»
- **166.** 1995 жылы Н.Ә.Назарбаевтың Президенттік қызметі 2000 жылға дейін созылды: **Мәжіліс пен Сенат төрағалығының** шешімімен
- 167. Қазақстан Республикасының жаңа Конституциясы қабылданды: 1995 жылды 30 тамызда
- 168. 1995 жылы қабылданған Қазақстан Республикасының Конституциясындағы баптар мен бөлімдердің саны: 98 бап, 9 бөлім
- 169. 1995 жылы тамызда қабылданған Конституцияда тәжірибесі ескерілді: Францияның
- 170. Қазақстанның астанасы Ақмола деп бекітілген Президент Жарлығына қол қойылды: 1995 жылы қыркүйекте
- 171. Қазақстандағы этнос өкілдерін біріктіретін, этносаралық және конфессияаралық қатынастарды үйлестіруші институт: Қазақстан халқы Ассамблеясы

- **172.** Республиканы мекендейтін этникалық топтарды біріктірген әлемдегі теңдесі жоқ құрылым: **Қазақстан халқы Ассамблеясы**
- 173. Қазақстан халқы Ассамблеясы құрылды: 1995 жылы
- 174. XXI ғ. алғаш болып кеден одағын құрған мемлекеттер: Қазақстан, Ресей, Белоруссия
- 175. Қазақстан, Ресей, Белоруссия арасында Кедендік Одақ құрылды: 1995 жылы
- 176. Кедендік Одаққа кірген мемлекеттер: Қазақстан, Ресей, Белоруссия
- 177. 1995 жылы ТМД көлемінде құрылған ұйым: Кеден Одағы
- 178. Беларусь, Қазақстан және Ресей басшылары 1995 жылы құжатқа қол қойып: Шекараларында кедендік бақылау жойылды
- 179. 1995 жылғы Конституция бойынша Қазақстанның парламентіндегі тұрақты жұмыс істейтін екі палата: Сенат пен Мәжіліс
- 180. ҚР жергілікті билік органдары: мәслихат
- 181. ҚР Парламентіндегі жетекші партия: Нұротан
- 182. 1995 жылы Конституция бойынша ҚР басқару формасы: Президенттік
- 183. Сенат пен Мәжілістен тұратын жаңа Парламент тұрақты жұмыс істей бастады:1996 жылдың 30 қаңтарынан
- 184. «Мемлекеттік Конституция бойынша Қазақстан Республикасы жарияланды: Біртұтас Демократиялық Зайырлы
- 185. 1995 жылы Конституция бойынша қабылданды: президенттік республика, сенат пен мәжіліс

1996-2000 жылдар аралығы

- **186.** Алғашында «Шанхай бестігі» (кейіннен Шанхай ынтымақтастық ұйымы аталды) басшыларының алғашқы кездесуі өтті: **1996 жылы 26 сәуірде**
- 187. Шанхай бестігі ұйымының алғашқы бас қосуы өткен ел: Қытай, Шанхай
- 188. 1996 ж. Шанхай ынтымақтастық ұйымына кірген мемлекеттер: Қазақстан, Қырғызстан, Қытай, Тәжікстан, Ресей
- 189. Шанхай ынтымақтастық ұйымының алғашқы форумы өткен уақыт: 1996 жыл 26 сәуір
- 190. Шанхай ынтымақтастық ұйымының алғашқы форумына қатысқан мемлекеттердің саны: 5
- **191.** Қатысатын елдер тұрғындар саны әлем халықтарының төрттен бірін құрайтын және Қазақстан мүшесі болып табылатын ұйым: **ШЫҰ**
- 192. Шанхай ынтымақтастық ұйымы басшылары 1998 жылы бас қосқан қала: Алматы
- **193.** Қазақстан мен Қытай арасындағы жалпы көлемі 1000 шаршы шақырым болатын даулы жердің мәселесінің шешімі: **57% - ы Қазақстанға 43 %-ы Қытайға жатады**
- **194.** «Тарихи ақтаңдақтарды» әйгілеп, бұқаралық сананы көтеру мақсатында Республика Президентінің жарлығымен 1997жыл: **«Жалпыұлттық татулық және саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алу жылы»**
- 195. Республика Президентінің жарлығымен 1998 жыл: «Халықтар тұтастығы мен ұлттық тарих жылы»
- 196. ҚР Президентінің жарлығымен «Халықтар тұтастығы мен ұлттық тарих жылы» деп аталған жыл: 1998ж
- 197. «Қазақстанда зейнетақымен қамтамасыз ету туралы» Заң күшіне енді: 1998 ж.
- 198. 1998 жылы 1 қаңтарда күшіне енді: Қазақстан Республикасынын зейнетақы заңы
- **199.** Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамтамасыз ету туралы заңның мақсаты: Жинақтаушы зейнетақы жүйесі мен қорын кұру
- **200.** «Тарихи ақтаңдақтарды» әйгілеп, бұқаралық сананы көтеру мақсатында Республика Президентінің жарлығымен 1999 жыл жарияланды: **«Ұрпақтар бірлігі мен сабақтастығы жылы»**
- **201.** Република үкіметі «Қазакстан Республикасында тарихи сананы қалыптастыру тұжырымдамасын» мақұлдады: **1995 ж**
- **202.** 1998 жылдан бастап Ш.Уәлиханов атындағы тарих және этнология институты шығара бастаған жаңа журнал: «**Отан** тарихы»
- **203.** 1999 жылы жарық көрген Н.Назарбаевтың еңбегі: «Тарих толқынында»
- 204. Н.Ә.Назарбаевтың «Тарих толқынында» кітабы шыққан жыл: 1999 ж.
- **205.** Елбасының жаңа тарихи сананы қалыптастырудағы маңызды еңбектері: «**Тарих толқынында**»
- 206. XX ғасырдың соңында ЮНЕСКО-ның шешімімен 150 жылдық мерейтойы тойланған қазақтың ұлы ақыны: А.Құнанбаев
- 207. Қазақтың ұлы ақыны А.Құнанбаевтың 150 жылдық мерейтойы ЮНЕСКО деңгейінде аталып өтті: 1995 жылы
- 208. XX ғасырдың Гомері» атанған ақын: Жамбыл Жабаев
- 209. 1997 жылы ЮНЕСКО-ның шешімімен 100 жылдық мерейтойы тойланған ғұлама ғалым: М.Әуезов
- 210. 1999 жылы ЮНЕСКО-ның шешімімен 100 жылдық мерейтойы тойланған ғұлама ғалым: Қ.Сәтбаев
- 211. ЮНЕСКО-ның шешімімен ғалым Қ.Сәтбаевтың 100 жылдық мерейтойы атап өтілді: 1999 жылы
- **212.** 1999 жылы 13-23-і сәуірде Қ.Сәтбаевқа арналған «Қазақстан ғылымы-кешегіден бүгінге» деген тақырыпта Париждегі штаб-пәтерінде көрме ұйымдастырылды: **ЮНЕСКО**
- **213.** 1999 жылы сәуірдің13-і мен 23-і аралығында Парижде өткен «Қазақстан ғылымы-кешегіден бүгінге» деген көрме арналды: **Қ.Сәтбаевқа**
- 214. 1999 жылы ЮНЕСКО-ның шешімімен Астана қаласына берілген мәртебе: «Бейбітшілік қаласы»
- 215. Астана қаласы ЮНЕСКО бойынша «Әлем қаласы», «Бейбітшілік қаласы» деп аталды: 1999 жылы

- 216. Қазақстан Республикасының Ғылым академиясы қоғамдық бірлестік болып құрылды: 2003 жылы
- 217. 2005 жылы 5 томы жарық көрген Ұлттық энциклопедия: «Қазақстан»
- 218. Қазақстан тәуелсіздігінің 10 жылдығына орай екі тілде жарық көрген энциклопедиялық анықтама: «Қазақстан Республикасы»
- 219. Дүние жүзі тілдерінің даму заңдылықтарын саралаған О.Сүлейменовтың еңбегі: «Жазу тілі»
- 220. Дүние жүзі тілдерінің дамуы заңдылықтарын талдаған «Жазу тілі» еңбегінің авторы: О.Сүлейменов
- 221. Адам бойындағы ізгі қасиеттердің көмескіленуі мәселесін көтерген М.Шахановтың кітабы: «Өркениеттің адасуы»
- 222. «Соңғы парыз» романының авторы: Ә. Нұрпейісов
- 223. «Қызыл жебе»романының авторы: Ш.Мұртаза
- 224. «Мен»атты толғауды жазған: М.Мағауин
- 225. Қаракерей Қабанбай туралы жазылған Қ.Жұмаділовтың диалогиясы: «Дарабоз»
- 226. Абылай хан» операсының авторы: Е. Рахмадиев
- 227. Республика парламенті «Білім туралы заңның» өзгерген редакциясын қабылдады: 1999 жылы
- 228. Елімізге жаңа буын оқулықтары енгізілген жылдар: 2004-2005ж
- 229. Қазақстан Республикасы 2015 жылға дейінгі білім беру тұжырымдамасы қабылдаған жыл: 2004ж
- 230. Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейінгі білім берутұжырымдамасында неше жылдық білім беруенгізілді? 12жыллық
- 231. XX ғасырдың басындағы Республикадағы мектептердің саны: 8 мыңнан астам
- 232. Қазақстандық студенттер шетелдердің оку орындарында білімін жетілдіруге мүмкіндік алған бағдарлама: «Болашақ»
- 233. Казакстан жастары «Болашак» бағдардамасы негізінде білім алған мемлекеттер: АКШ, Германия, Франция
- 234. 1997 жылы қазанда: Қазақстан 2030» стратегиясы қабылданды
- 235. 1997 жылы қазанда: Дамыған 50 елдің қатарына қосылу міндеті айқындалды
- **236.** Президент Н.Назарбаевтың болашақ ұрпақ алдындағы жауапкершілік сезіміміздің көрінісі деп бағалаған стратегиясы: «Казақстан 2030»
- 237. Қазақстан 2030» даму стратегиясының қоғамның ұзақ мерзімді жеті басым мақсаттарының біріншісі: Ұлттық қауіпсіздік
- 238. Қазақстан 2030» стратегиясындағы басты ұстанымдар: Ұлттық қауіпсіздік, Энергетика ресурстары, Кәсіпқой мемлекет
- 239. «Қазақстан 2030» Жолдауы жарияланған жыл: 1997 жылы күзде
- 240. Қазақстан-2030» бағдарламасындағы бағыт саны: 7
- 241. Н.Назарбаевтың жеке басшылығымен салынған қазіргі заманның ірі геосаяси жобасы: Астана
- 242. «Қазақстан Республикасының астанасын ауыстыру туралы» заң күші бар Жарлық шықты: 1995 жыл
- 243. 15 қыркүйек Астананың Ақмола қаласына көшуі: 1997 жыл 10 желтоқсан
- 244. Астананың салтанатты жағдайда тұсаукесері өтті: 1998 жылғы10 маусымда
- 245. Астана қаласының 1998 жылға дейінгі атауы: Ақмола
- 246. Астананың 10 жылдық мерейтой аталып өтті: 2008 жылы
- 247. Қазақстан Республикасы конституциясына өзгеріс енгізілген жыл: 1998ж
- 248. 1998 жылы 1 қаңтарда күшіне енді: Зейнетақы заңы
- 249. Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамтамасыз ету туралы» Заң күшіне енген мерзімі: 1998 жылы 1 қаңтар
- **250.** 1998 жылғы Парламент шешімімен Конституцияға енгізілген өзгеріс бойынша Президенттің өкілдік мерзім: **5 жылдан** 7 жылға ұзартылды
- 251. «Отан» республикалық саяси партиясы құрылды: 1999 жылы
- 252. 1999 жылы ақпан, наурыз айларында өткізілді: Халық санағы
- 253. 1989 жылғы халық санағы бойынша Қазақстанда тұратын республика тұрғындарының саны: 16 млн. 199,2 мың адам
- 254. 1999 жылғы халық санағы бойынша Қазақстанда тұратын республика тұрғындарының саны: 14 млн. 952,7 мың адам
- 255. 1999 жылғы халық санағы бойынша республика тұрғындарының арасындағы қазақ халқының үлесі: 53,4 %
- 256. Астана қаласына ЮНЕСКО шешімімен «бейбітшілік қаласы» атағы берілді: 1999 жылы
- 257. 1999 жылы ЮНЕСКО шешімімен Астанаға берілген мәртебе: «Бейбітшілік қаласы»
- **258.** Астанаға «бейбітшілік қаласы» мәртебесін берген халықаралық ұйым: ЮНЕСКО
- 259. ЮНЕСКО шешімімен «бейбітшілік қаласы» мәртебесі берілді: Астанаға

2000-2020 жылдар аралығы

- **260.** 2001 жылы үкімет құрамы мен басқа да билік құрылымындағы жас олигархтар ұйымдастырған қоғамдық қозғалыс: «Қазақстанның демократиялық тандауы»
- 261. Тұрақты дамуға бетбұрыс жылы: 2000 жылы
- 262. Қазақстанда Мәдениет жылы деп жарияланды: 2000 жылы
- 263. 2002 жылы жарияланды: Денсаулық жылы
- 264. Қазақстанда «Денсаулық жылы»: 2002 ж
- 265. 2002 ж. 23-24 қазанда Қазақтардың ІІ Дүниежүзілік құрылтайы өткен қала: Түркістанда

- 266. Қазақстан Республикасының БАҚ туралы заңы қабылданды: 2004ж
- **267.** Беларусь, Қазақстан, Ресей және Украина президентері Бірыңғай экономикалық кеңістікті құру туралы келісімге қол қойды: **2003 жылы қыркүйекте**
- **268.** Ресей , Қазақстан және Беларусь арасында Кедендік үштік одақ құрылып, өз жұмысын бастады: **2010 жылдың 1 қаңтарынан бастап**
- **269.** «Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымына» (ҰҚШҰ) кіретін елдер: **Армения, Қазақстан, Қырғызстан, Ресей,** Тәжікстан, Өзбекстан
- **270.** «Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымына» (ҰҚШҰ) кірмейтін ел: **Түрікменстан**
- **271.** 2003 жылы кабылданған индустриялық-инновациялық даму стратегиясы бағдарламасының мерзімі жоспарланды: **2015** жылға дейін
- 272. Ауылды дамыту жылдары: 2003-2005 жылдар
- **273.** 2004 жылы қыркүйекте Парламент Мәжілісінің кезекті сайлауы алдында саяси партиялар туралы жаңа заң бойынша ресми тіркелген партиялар саны: **12**
- 274. Әлеуметтік реформаларды одан әрі терендету мақсатында қабылданған жылдар: 2005-2007 жылдар
- 275. Астана қаласы әлемдік және дәстүрлі дін басшыларының алғашқы съезі өтті: 2003жылы
- 276. 2003жылы элемдік дінбасыларының съезі өткен қала: Астана қаласы
- 277. Астана қаласында әлемдік және дәстүрлі діндердің ІІ съезі өткен мерзімі: 2006 жылы
- 278. 2009 жылы өткен әлемдік және дәстүрлі дін сьезі: 3
- 279. Астана қаласында әлемдік және дәстүрлі діндердің ІУсъезі өткен мерзімі: 2012 жылы
- 280. 2012 жылы өткен әлемдік және дәстүрлі дін сьезі: жылдар аралығы
- 281. 2004 жылы Президент бастамасымен қабылданған мемлекеттік бағдарлама: «Мәдени мұра»
- 282. Мәдени мұра» мемлекеттік бағдарламасы қабылданған жыл: 2004 ж
- 283. Президенттің Жарлығымен «Мәдени мұра» бағдарламасы қабылданды: 2004 жылы 13 қаңтар
- 284. Қазіргі қолданыстағы жаңа әнұран қабылданды: 2006 жылы 6 қаңтар
- 285. Қазақстан Республикасының жаңа әнұраны қабылданды: 2006 жылы
- 286. 2009 жылғы халық санағы бойынша республика тұрғындарының арасындағы қазақ халқының үлесі: 67%
- 287. 2009 жылғы санақтың қорытындысы бойынша қала халқы үлесі: 54%
- 288. 2009 жылғы санақтың қорытындысы бойынша ауыл тұрғындарының үлесі: 45%
- 289. ЕҚЫҮ- ға төрағалық еткен бірінші түркі елі: Қазақстан
- 290. ТМД елдері арасынан Қазақстан Республикасы тұңғыш төраға болған ұйым: ЕҚЫҰ
- **291.** 2010 ж. болған оқиғалар: Қазақстан ЕҚЫҰ- ға төрағалық етті, Астана қаласында Саммит болды Қазақстанның Еуропа
- 292. Қауіпсіздігі және Ынтымақтастығы Ұйымына төрағалық еткен уақыты: 2010ж. желтоқсан
- 293. 2010 ж. Астанада Елбасы бастамасымен ашылды: Nazarbaev Universitu
- **294.** Қазақстанда жыл сайын өткізілетін кинофестиваль: «Еуразия»
- 295. Тәуелсіздік жылдарында жарыққа шыққан фильм: «Сталинге сыйлық»
- 296. 2011 жылы түсірген А. Сатаевтың киносы: «Жау жүрек мын бала»
- **297.** Қазақ халқының жоңғар шапқыншылығына карсы ауыр күресі сипатталды: Т.Теменовтың «Көшпенділер» фильмі
- **298.** Режиссерлер мен олардың түсірген фильмдерін сәйкестендіріңіз: 1.А.Сатаев; 2. С.Нарымбетов; 3.Т.Теменов А)«Мұстафа Шоқай», В) «Көшпенділер», С) «Жау жүрек мың бала» **Жауабы: 1-С, 2-А, 3-В**
- 299. Авто жол құрылысы: «Батыс Еуропа Батыс Қытай»
- 300. Батыс Еуропа Батыс Қытай бағытындағы жоба: автожол
- 301. 2008 жылы Пекинде Қазақстан Республикасының әнұранын шырқатқан: Бақыт Сәрсекбаев
- 302. Қысқы Азия ойындары өткен мерзім: 2011 жылы
- 303. 2011 жылы Қазақстанда болып өткен спорттық іс-шара: Қысқы Азия ойындары
- **304.** 2011 жылы өткен VII қысқы олимпиада өтті: Алматы, Астана
- 305. VII кысқы Азия ойынында алған медаль саны: 70.
- 306. Қазақстандықтар 32 алтын, 21 күміс, 17 қола медальға ие болған олимпиада: VII қысқы Азия ойындары
- **307.** Елімізде жыл сайын жүлде қоры қомақты «Қазақстан барысы» қазақша күресі өткізіліп келеді: **2011 жылдан бастап**
- 308. 2011 жылы Қазақстан Республикасы төрағалық етті: Ислам ынтымақтастығы ұйымына
- 309. Үлкен жетістікке жеткен спорттық ойын шарасы: Лондон- 2012
- 310. Лондонда болған ХХХ жазғы олимпиадада Қазақстан спортшылары иеленген медальдар саны: 13
- 311. 2012 ж.Лондонда болған XXX жазғы олимпиадада Қазакстан спортшылары жалпы есепте иеленген орны: 12-ші орын
- 312. Лондон олимпиадасында алтыннан алқа таккан спортшы: С.Сапиев
- 313. «Қазақстан 2050» стратегиясы жарияланды: 2012 ж. 14 желтоқсан
- 314. 2012 жылы 14 желтоқсанда қабылданған президент жолдауы: «Қазақстан 2050»
- 315. Қазақстан 2050- де көзделген міндет: 30 елдің қатарына ену
- 316. 2012 жылы желтоқсанда: Дамыған 30 елдің қатарына қосылу міндеті айқындалды

- **317.** Қазақстанның әлемнің дамыған 30 ел катарына енуін міндеттеген мемлекеттік бағдарлама: **«Қазақстан-2050 стратегиясы қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты»**
- **318.** Мәтінге тиісті жылды қойыңыз : «Біздің мақсатымыз. жылға қарай мықты мемлекеттің, дамыған экономиканың және жалпыға ортақ еңбектің негізінде берекелі қоғам құру»: **2050 ж.**
- 319. Н.Ә. Назарбаевтың «Қазақстан-2050» стратегиясы аталады: «Қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты»
- 320. ҚР халықаралық көрме өткізуді жеңіп алды: 2012
- 321. 2012 жылы Астанада ЭКСПО-2017 көрмесін өткізу мәселесі шешілген қала: Париж
- **322.** ЭКСПО-2017 халықаралық көрмесінің негізгі тақырыбы: «Болашақтың энергиясы»
- 323. Қазақ хандығының 550 жылдығы мемлекеттік тұрғыда аталып өтті: 2015 жылы
- 324. 2016 жылы 150 жылдығы ЮНЕСКО көлемінде атап өтілген тұлға: Әлихан Бөкейханов
- 325. Құрамына қосылу мақсатында дипломаттар ұзақ келіссөздер жүргізген ұйым: Дүниежүзілік Сауда ұйымы